

Minnesanteckningar

Sammanträdesprotokoll för Miljö- och klimatrådet:

Datum Torsdagen den 30 maj 2024

Tid kl. 18:00

Plats Ruggen

Närvarande Enligt bifogad närvarolista

Ann Hallner
Sekreterare

Isa Wiman
Ordförande

Björn Schulte-Herbruggen
Justerare

Närvarolista

Närvarande	Förening/funktion
Isa Wiman	Politiker (C)
Conny Söderström	Politiker (M)
Björn Schulte-Herbrüggen	Politiker (MP)
Ingela Martinsson	Friluftsförbundet
Anders Bengtsson	Trälhavets båtklubb
Maria Olausson	Naturskyddsföreningen
Jan Höglund	Österåkers sportfiskeklubb
Karin Henricsson	Företagarna Österåker
Michaela Lundell	OK Österåker
Oscar Alexandersson	Tjänsteman (Hållbarhetsstrateg)
Ann Hallner	Tjänsteman (Kvalitets- och hållbarhetschef)
Krister Sernbo	Tjänsteman (Hållbarhetschef)

Miljö- och klimatrådet i Österåkers kommun

1. Mötet öppnas av ordföranden

Ordföranden Isa Wiman öppnade mötet

2. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes

3. Val av sekreterare och justerare

Ann Hallner valdes till sekreterare. Björn Schulte-Herbrüggen valdes till justerare.

4. Hur går det för Österåker – uppföljning av kommunens Miljö- och klimatprogram

Hållbarhetsstrateg Oscar Alexandersson berättade om hur det ser ut efter den första uppföljningen av kommunens Miljö- och klimatprogram. Oscar visade hur det ser ut för Österåker som geografisk plats, men också hur det ser ut för kommunkoncernen. Han berättade också om hur programmet har implementerats och hur uppföljningen gått till. Presentationen bifogas protokollet.

Länk till [Målbarometern](#)

Länk till [Miljörapporten](#)

5 Nytt hållbarhetsprogram – Trygghet och folkhälsa genom livet – bordlägger det till september

6. EU-valet

Den var en kort information om hur kommunerna påverkas av kommande EU-val och hur arbetet ser ut inför valet. Presentationen bifogas.

7. Övriga frågor

- SKR:s NKI-mätning (SBA) – En enkätundersökning av vad företagarna/verksamheterna tycker om kommunens myndighetsutövning. Isa berättade om området Miljö- och hälsoskydd. Österåker ligger över 80 i samtliga områden (vilket är mycket högt). Den 29 maj genomfördes också en workshop med kommunen, politiker och företagare kring rankingen.

- Båttvätt – varför placeras den inte ut? Hur ser planen ut? Ann hör sig för om någon kan komma och berätta om hur planen ser ut. TBK informerade om att de kommer ha en båttvätt klar för användning till upptagningen i höst.

- Den 12 oktober organiseras en Klimatdag där föreningar, kyrkan och kommunen bland annat deltar.

8. Höstens möten

19 september

28 november

Cirkulär ekonomi -

Upphandling – hur jobbar man med det

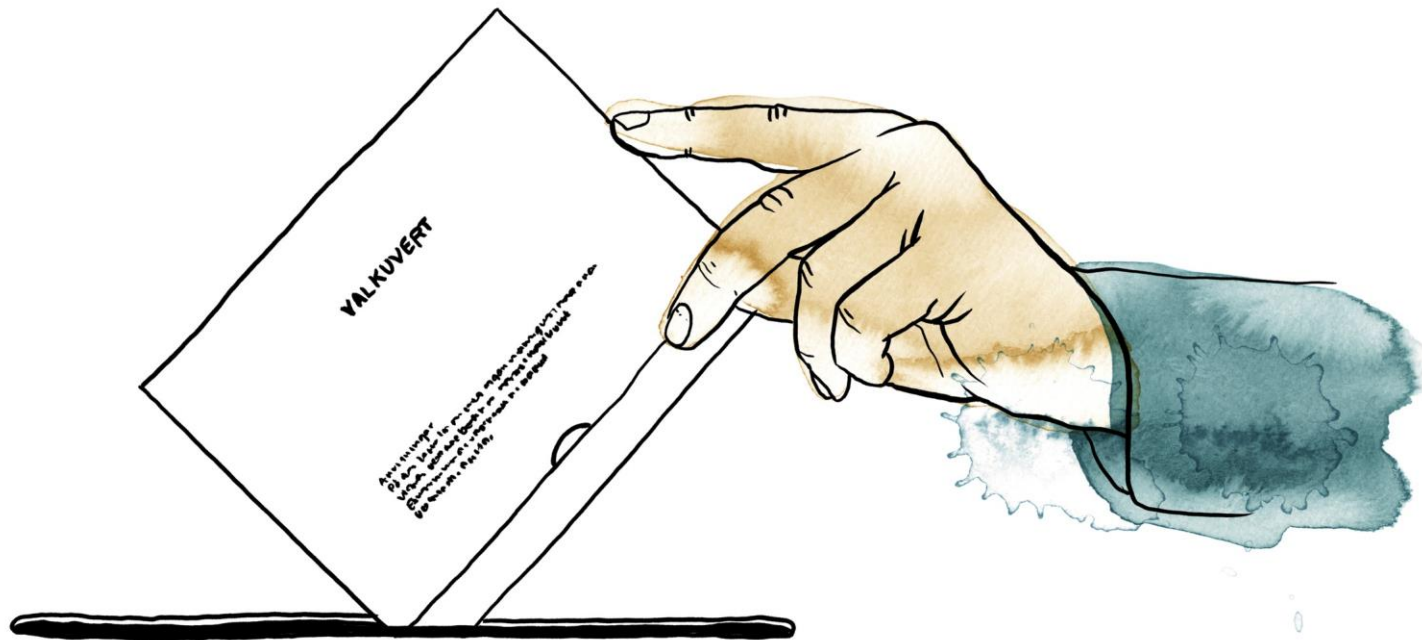
Mobilitetsplan – hur är status?

Hur jobbar kommunen med skyddade områden?

ESKO-områden

EU-valet 2024

SÅ PÅVERKAS KOMMUNEN

EU påverkar nästan alla verksamhetsområden inom kommun- och regionsektorn, både direkt och indirekt.

Cirka hälften av dagordningspunkterna på en fullmäktigedagordning i kommunerna påverkas direkt eller indirekt av EU.

Hur?

- **EU-lagstiftning**

Ex. lagar gällande upphandling, klimatmål eller kvaliteten på luft och vatten.

EU-lagstiftningen skapar, tillsammans med den nationella lagstiftningen, ramar för de självstyrande kommunernas verksamhet.

- **Gemensamma mål för EU-länderna**

- **EU:s budget**

En stor del består av fonder och program som kommuner kan söka pengar från för projekt inom ex. forskning, miljö, utbildning och andra utvecklingsprojekt

De flesta EU-kopplingarna finns i miljöfrågor och frågor som rör den inre marknaden

Minst påverkar EU de sektorer där medlemsstaterna har primära befogenheter, såsom undervisning och kultur

EU-parlamentarikerna är även kommunernas representanter: framför kommunala behov och erfarenheter

Kommunerna - en viktig aktör för att förverkliga de beslut som fattas på både nationell som EU-nivå

EU kopplat till kommunens ansvarsområden

Samhällsbyggare

T.ex. lagar som reglerar vilken hänsyn som måste tas till miljön vid byggnation av olika slag.

Serviceproducent (*skola, omsorg, vatten, avfall mm*)

T.ex. genom lagar som reglerar hur varor och tjänster får upphandlas.

Arbetsgivare

Regler om bl.a. arbetstid, säker arbetsmiljö och likabehandling i arbetslivet.

Tillsynsmyndighet (*miljöfarlig verksamhet och livsmedelsproduktion*)

Regleras av en omfattande EU-lagstiftning som syftar till att skydda både miljön och konsumenten.

Summering

EU:s lagar, mål och budget

Handlar om miljö, trygghet, invandring, socialpolitik, konsumenträttigheter, ekonomi, rättsstaten och mycket mer

Lagar, regler och mål

Påverkar många kommunala beslut och verksamheter, direkt och indirekt

Din röst avgör **vilka ledamöter av Europaparlamentet som ska företräda dig** när nya lagar blir till, d.v.s. lagar som kommunerna ska efterleva (och flera mål som ska förverkligas)

Diskussion

Matnyttiga länkar

- [SKR: EU påverkar lokalpolitiken](#)
- [Kartläggning av kommunförbundet: EU på kommunernas föredragningslistor](#)
- <https://elections.europa.eu/sv/>
- <https://www.val.se/>

Uppföljning av Miljö- och klimatprogram 2030

Presentation

- Implementeringen
- Process för uppföljning
- Så går det för målområdena
- Åtgärdsområden
- Målbarometern

Implementeringen

Dialog och kommunikation

Skapa kännedom, öka kunskap och förstå sin roll i arbetet, internt och externt

Stöttning och ny metod

Enhetlig metod för att identifiera prioriterade arbetsområden och viktiga förflyttningar

Kravställan i upphandlingar

Krav som minst ligger i linje med programmets mål och ambitioner

Uppföljning

Nya nyckeltal och nytt arbetssätt för inrapportering

Uppföljningsprocessen

Insamling av statistik för målindikatorerna

- 2020 fram till senast tillgänglig
- Diverse utvecklingsindikatorer

Analysarbete

- Analysgrupper
- Indikatorer, trender, kvalitativa beskrivningar

Sammanställning av Miljörapport 2023

Målbarometern lanseras (webbredovisning)

Miljörapport 2023

- Överskådlig bedömning av status för programmets målområden
- Så går det för respektive målområde
 - Geografiskt område
 - Kommunkoncernen
 - Utvecklingen i siffror (exempel på indikatorer och utfall)
 - Urval av händelser
- Åtgärdsområden som behöver prioriteras för att hantera utmaningar, stärka målarbetet och påskynda måluppfyllelse

I. BEGRÄNSAD KLIMATPÅVERKAN

Inriktning 1

- CO2-utsläpp: Utvecklingen går åt rätt håll men för långsamt
- Vägtrafik är fortsatt största utsläppskällan
- Energianvändningen är i princip oförändrad
- Fossilfri fjärrvärme och fler installerade solceller

Inriktning 2

- Upphandling: ett kraftfullt verktyg i arbetet mot fossilfrihet
- Fortsatt utmaning att avveckla fossila bränslen
- Gång, cykel och kollektivtrafik genomsyrar stadsplaneringen
- Fortsatt sjunkande energianvändning

2. RIKT VÄXT- OCH DJURLIV

Inriktning 1

- Låg andel skyddad natur
- Pålitliga mätmetoder för att bedöma på kommunnivå saknas
- Negativ trend för den biologiska mångfalden
- Utmaning att bevara den biologiska mångfalden i samband med att samhället växer
- Skärpt lagstiftning via EU

Inriktning 2

- Ökad kännedom om lokala naturvärden och ekosystemtjänster
- Ökad förståelse för hur växt- och djurliv bäst bevaras i relation till olika lokala samhällsprocesser
- Förvaltning av kommunal mark: pollinerande växter, infoskyltar, ängsytor, trädvård mm.

3. GOD BEBYGGD MILJÖ

Inriktning 1

- God tillgång till park och närnatur
- Begränsad tillgång till skärgården
- Förbättrad luftkvalitet
- Byggnader lokaliseras och utformas generellt på ett sätt som främjar en god hushållning med mark, vatten och andra resurser
- Lokal förtätning vs småindustri = målkonflikt

Inriktning 2

- Stort fokus på samhällsutveckling kring knutpunkterna
- Utveckling av attraktiva parker
- Aktivt arbete med att inventera och riskklassa förorenade områden
- Klimatanpassningsarbetet har stärkts
- Nya byggnader = miljöcertifierade

4. RENT VATTEN

Inriktning 1

- Ekologiska statusen har blivit bättre i sjöar och vattendrag
- Badplatser med god vattenkvalitet
- God vattenförsörjning och välfungerande avloppshantering
- Fortsatt utmaning att minska miljöpåverkan från båtlivet

Inriktning 2

- God hantering av avlopp, slam och dagvatten
- 100 % återvunnet slam
- Aktiv övervakning av vattenförekomster

5. CIRKULÄR EKONOMI

Inriktning 1

- En god bit kvar till cirkularitet / önskvärd beteendeförändring
- Mer matavfall sorteras ut och mindre mat slängs
- Ökad återanvändning och återvinning av material via Brännbacken
- Upplevd brist på möjlighet att sortera avfall och förpackningar / återvinningsstationer

Inriktning 2

- Ökat fokus på cirkulära inköp
- Aktivt arbete med minskat matsvinn
- Internt blocket
- Bristande källsortering

Åtgärdsområden

Kommunikation

Ex. metodbank, kommunikationsplan hållbarhet

Accelerera genomförandet av politiska uppdrag

Främja cirkularitet

Ex. källsortering i verksamheter och inköpstrappa

Upphandling som strategiskt verktyg
Ex. fossilfria avtal, uppföljning transportkrav

Stärkt samverkan och utåtriktat arbete
Ex. näringsliv, mobility management, stöd markägare

Klimatanpassning
Ex. hantera översvämningar och mäta effekt av åtgärder

OSTERAKER. MALBAROMETERN.SE

Målbarometern

- Info om kommunens fyra övergripande mål
- Info om nämndernas målarbete och hållbarhetsprogrammen
- Status på de indikatorer som används för att följa utvecklingen
- Kommentarer och tolkning av trender